

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร

มงคล กิตติวุฒิไกร^{1*} มนัสดา ชัยสวณิยากรณ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีของผู้ประกอบการในจังหวัดมุกดาหาร ตามทักษะทางวิชาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากสถานประกอบการในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 279 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ลักษณะสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร ส่วนใหญ่มีรูปแบบการจดทะเบียนแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด ทุนจดทะเบียนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ล้านบาท ลักษณะการประกอบกิจการเป็นธุรกิจพาณิชย์กรรม ระยะเวลาในการดำเนินงาน 5-10 ปี จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบันต่ำกว่า 50 คน และรายได้ต่อปี 30-50 ปี และ (2) คุณลักษณะบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ด้านทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

คำสำคัญ : คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชี, สถานประกอบการ, จังหวัดมุกดาหาร

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
e-mail: ptaiy_ptaiy@hotmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
e-mail: manatsada.r@gmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: ptaiy_ptaiy@hotmail.com

THE CHARACTERISTICS OF GRADUATES IN ACCOUNTING BY ENTERPRISES'S REQUIREMENT IN MUKDAHAN PROVINCE

Mongkhon Kittiwutikrai^{1*} Manatsada Chaisawaneeyakorn²

Abstract

This study aims to study the characteristics Graduates in Accounting by Enterprises in Mukdahan province in five aspects: professional skills, intellectual skills, practical and functional academic skills, personal characteristics skill, Interpersonal and communication skills and organizational management and business management skills. In a study, data are obtained from 279 corporation with the authorities in the province statistical methods used to analyze the data of the research is descriptive statistics; frequency, percentage, average, and standard deviation

The results found that (1) the corporation in the province, mostly, have sum of registered capital less than or equal to 5 million baht. A Characteristic of Business is business commerce with 5-10 year of operation. The current number of employees are under 50 and 30-50 years of annual income, and (2) In 5 overviews of Accounting Graduates by Enterprises' Requirement in Mukdahan province are organizational management and business management skills, skills, organizational and business management. Practical and functional academic skills, Intellectual skills, personal characteristics skill and Interpersonal and communication skills

Keywords : Characteristics of Graduates in Accounting, Establishment, Mukdahan Province

¹ Lecturer, Department of Accounting Faculty of Management Science Ubon Ratchathani University Mukdahan Campus, e-mail: ptaiy_ptaiy@hotmail.com

² Lecturer, Department of Accounting Faculty of Management Science Ubon Ratchathani University Mukdahan Campus, e-mail: manatsada.r@gmail.com

* Corresponding author, email: ptaiy_ptaiy@hotmail.com

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการศึกษาในระดับสูงที่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพต่าง ๆ เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และต้องตอบสนองตรงความต้องการของสังคม เพื่อลดปัญหาการผลิตบัณฑิตที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพและไม่ตรงตามความต้องการของสังคม การศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้ จำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถ เป็นจำนวนมากในฐานะการกำกับดูแลด้านการศึกษาของไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) คือ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตามความต้องการของสังคมมีความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการใช้กลยุทธ์ผ่านการนำองค์กรเชิงรุกและกลยุทธ์การเงิน รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัย เพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ทำให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)

วิชาชีพบัญชีมีความสำคัญกับทุกธุรกิจจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใด ต้องมีการบัญชีเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากการบัญชีเป็นกิจกรรมเพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นการให้ข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการวัดความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ นักบัญชีเปรียบเสมือนทรัพยากรบุคคลสำคัญที่ช่วยผู้บริหารหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่สามารถพยากรณ์ความเจริญเติบโตของธุรกิจได้ ทั้งนี้ นักบัญชีไม่เพียงแต่มีหน้าที่จัดทำบัญชีอย่างเดียวเท่านั้น ผู้บริหารต้องการนักบัญชีที่สามารถควบคุมตัวเลขและข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ขององค์กร นักบัญชีสามารถคิดและสร้างสรรค์รายงานทางการเงินที่ตอบสนองกลยุทธ์และการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสียแทนนักบัญชีที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานทางการเงินเพียงอย่างเดียว (พสุ เดชะรินทร์, 2556) ทั้งนี้การปฏิบัติงานในงานวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2547 สภาวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นต้น นอกจากนี้ นักบัญชีต้องมีความรู้และคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IESs) 5 ประเภท ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2550) ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามอาจถูกใช้เป็นข้ออ้างได้ว่านักบัญชีไทยยังไม่มีคุณสมบัติเพียงพอตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ ดังนั้นสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่กิจการต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมตามประเภทหรือขนาดของธุรกิจ

จังหวัดมุกดาหารเป็น 1 ใน 5 จังหวัดที่ได้รับการตั้งให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นจังหวัดชายแดนที่อยู่ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แยกตัวออกมาจากจังหวัดนครพนม ในปี พ.ศ. 2525 ซึ่งพื้นที่จังหวัดมุกดาหารมีความได้เปรียบในเรื่องภูมิศาสตร์ที่ตั้ง โดยตั้งอยู่บนถนนเส้นระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก หรือ East-West Economic Corridor ทำให้จังหวัดมุกดาหารเติบโตในทุกด้านมีผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งรายใหญ่เข้ามาลงทุน ขณะที่ธุรกิจที่พัก โรงแรมก็กำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, 2557) อันเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจในจังหวัดมุกดาหารเริ่มขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว วิชาชีพบัญชีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในจังหวัดมุกดาหารมากขึ้นเช่นเดียวกัน เนื่องจากสถาน

ประกอบการจำเป็นต้องมีรายงานทางการเงินเสนอต่อผู้ใช้ง้างภายในและภายนอกกิจการ สำหรับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหาร เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการบัญชี ดังนั้นผู้วิจัยสนใจศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร เพื่อให้การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหารมีความชัดเจนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร

ประโยชน์ที่ได้รับ

นำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนา ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการบัญชี และเพิ่มศักยภาพบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหาร ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และความต้องการของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี

บัณฑิตบัญชีที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ต้องประกอบด้วยทักษะวิชาชีพบัญชีทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2550)

1. ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) หมายถึง ทักษะทางวิชาการบัญชี ทักษะเหล่านี้ได้มาจากการศึกษาวิชาชีพบัญชีในภาพกว้าง ช่วยให้บัณฑิตแก้ไขปัญหา ตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจที่ดีแก่สถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (Technical and Functional Skills) หมายถึง ทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง ความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

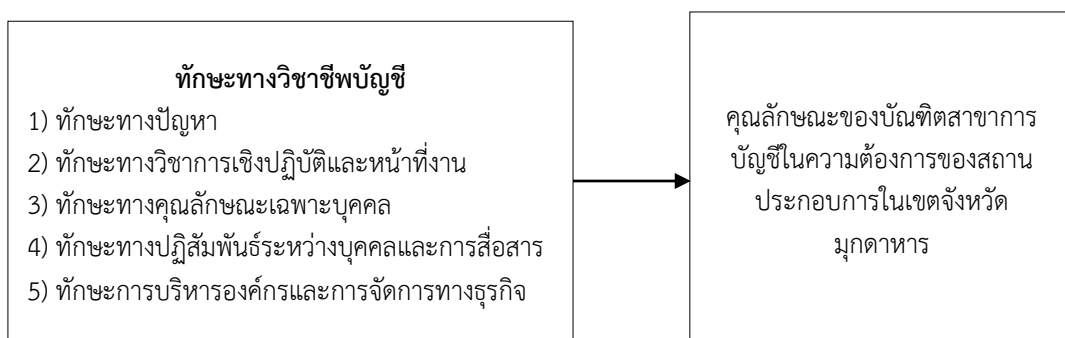
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) หมายถึง ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งรวมถึง ความสามารถในการจัดการตนเอง มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวและเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) หมายถึง ความสามารถในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ซึ่งในขณะที่ก่อนหน้านี้นับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่

ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น ตระหนักในเรื่องการเมือง และมีมุมมองแบบรอบด้าน

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กล่าวมาข้างต้น เป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตสาขาการบัญชีที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถาบันทางการศึกษา และเป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์การศึกษา รวมทั้งคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีตามความต้องการของผู้ประกอบการ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร ที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและยังคงดำเนินการอยู่ จำนวนทั้งสิ้น 927 ราย (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดมุกดาหาร, 2559)

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจัดเก็บข้อมูลกระจายตามแหล่งสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1993) กำหนดค่าความคาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 279 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม โดยหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Conbach) ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.866 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert โดยระดับที่ 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และ 1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งคะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามระดับความสำคัญ โดยยึดหลักเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยและอภิปราย

1. ลักษณะธุรกิจของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร

ลักษณะสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร ส่วนใหญ่มีรูปแบบการจดทะเบียนแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 53.00 ทุนจดทะเบียนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.60 ลักษณะการประกอบกิจการเป็นธุรกิจพาณิชย์กรรม คิดเป็นร้อยละ 53.00 ระยะเวลาในการดำเนินงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.50 จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบันต่ำกว่า 50 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 และรายได้ต่อปีของธุรกิจ 30-50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.00

2. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาการบัญชีจากสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร

สถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร มีระดับความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาการบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร แสดงผลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาการบัญชีจากสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความต้องการ	อันดับ
ด้านที่ 1 ทักษะทางปัญญา				
1. ด้านการบัญชีการเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง	4.33	0.628	มาก	2
2. ด้านการบัญชีบริหาร และความรู้ด้านองค์กรธุรกิจ	4.34	0.612	มาก	1
3. ด้านการบัญชีต้นทุน	4.25	0.726	มาก	5
4. ด้านกฎหมายธุรกิจและภาษีอากร	4.26	0.689	มาก	4
5. ด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี	4.29	0.662	มาก	3
โดยรวม	4.29	0.438	มาก	3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความต้องการ	อันดับ
ด้านที่ 2 ทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่				
1. มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.43	0.647	มาก	1
2. การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง	4.29	0.585	มาก	2
3. มีความสามารถในการวัดหรือคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย ได้อย่างถูกต้อง	4.28	0.606	มาก	3
4. การรายงาน	4.28	0.618	มาก	3
5. ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ	4.23	0.529	มาก	4
โดยรวม	4.30	0.480	มาก	2
ด้านที่ 3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล				
1. สามารถปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติให้ตรงกับการตัดสินใจ	4.24	0.548	มาก	5
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรือหรือเข้ารับการอบรมด้านบัญชีและด้านอื่นๆ	4.20	0.552	มาก	6
3. สามารถจัดลำดับความสำคัญในการทำงาน	4.29	0.577	มาก	2
4. สามารถลำดับการใช้ทรัพยากรให้เสร็จตามเวลา	4.27	0.686	มาก	3
5. สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง	4.29	0.662	มาก	2
6) มีความสามารถในการจัดการตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างประสิทธิภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์เมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.39	0.650	มาก	1
7) มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รวมทั้งมีความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	4.26	0.599	มาก	4
โดยรวม	4.28	0.530	มาก	4

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความต้องการ	อันดับ
ด้านที่ 4 ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร				
1. สามารถเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้	4.28	0.594	มาก	2
2. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีการปรึกษาหารือ	4.19	0.703	มาก	5
3. มีปฏิสัมพันธ์และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.16	0.688	มาก	6
4. สามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.32	0.613	มาก	1
5. ในสภาพวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.21	0.550	มาก	3
6. สามารถนำเสนอมุมมองของตนผ่านการพูดและการเขียนที่เป็นทางการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.20	0.732	มาก	4
โดยรวม	4.23	0.393	มาก	5
ด้านที่ 5 ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ				
1. มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ	4.26	0.611	มาก	5
2. มีภาวะผู้นำ	4.27	0.544	มาก	4
3. มีความสามารถในการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีความรู้ในวิชาชีพบัญชี	4.48	0.599	มาก	1
4. มีความสามารถในการจัดและแบ่งหน้าที่งาน รวมทั้งมอบหมายงาน	4.30	0.590	มาก	3
5. มีความสามารถในการนำหลักการของวิชาชีพมาประยุกต์ในหน้าที่งานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.34	0.583	มาก	2
โดยรวม	4.33	0.285	มาก	1

จากตารางที่ 1 ระดับความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิต สาขาการบัญชี ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดมุกดาหาร พบว่า 1) ทักษะทางปัญญา ด้านการบัญชีบริหาร และความรู้ด้านองค์กรธุรกิจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบทความนักบัญชียุคใหม่ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ของฉัตรฤดี จงสุริยภาค (2553) กล่าวว่า นักบัญชียุคใหม่ต้องมีคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถด้านองค์กรที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อปรับตัวและเตรียมความพร้อมกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับบทความการบริหารบัญชีบริหาร: บทบาทสำคัญในฐานะเครื่องมือสำหรับผู้นำองค์กรยุคใหม่ของ คมกฤษ ภาวสุทธิ์นันท์ และสุภาภรณ์ คงสวัสดิ์ (2554) กล่าวว่า การบัญชีบริหารมีบทบาทสำคัญมากต่อความสำเร็จขององค์กร รวมถึงความสำเร็จของผู้นำองค์กร เพราะได้มีส่วนช่วยสนับสนุนการบริหารองค์กรในประเด็นดังต่อไปนี้ ใช้ในการวางแผน เช่น การวางแผนการขายสินค้า การวางแผนจัดซื้อวัตถุดิบ การวางแผนการผลิต การวางแผนเงินสด และเงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น โดยนิยมจัดทำออกมาในรูปของงบประมาณหลัก ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูล

ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กร และใช้เป็นแหล่งข้อมูลสนับสนุนความคิดของผู้นำองค์กร เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติงานที่ดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหา 2) ทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านมีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2553) เรื่อง ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีการจัดอันดับทักษะของนักบัญชีที่สำคัญที่สุดทั้งปัจจุบันและในอนาคตในมุมมองของนายจ้าง 10 อันดับ ซึ่งติดอันดับแรกทั้ง 2 ประเด็น คือการจัดทำและความชำนาญทางตัวเลข รวมทั้งการตีความของข้อมูลทางการบัญชีบริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ลำลือ (2553) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการพึงประสงค์ในระดับมาก ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน คือ ความชำนาญการด้านตัวเลขและเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านมีความสามารถในการจัดการตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์เมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สาขาวิชาการบัญชีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. 2553 คือ เป็นผู้มีความสามารถในการปรับตัว สามารถจัดการกับอารมณ์และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้และมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สรศักดิ์ ธนไชย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่า ทักษะย่อยของด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถทำงานเป็นทีม และ 5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ด้านมีความสามารถในการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีความรู้ในวิชาชีพบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณิการ์ ลำลือ (2553) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจในการพิจารณาและตัดสินใจอย่างวิชาชีพในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการบัญชี ควรให้ความสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถตามความต้องการของตลาดแรงงาน ไม่ควรเน้นผลิตบัณฑิตเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ ทั้งนี้สถาบันการศึกษาที่นอกจากจะเน้นการเรียนการสอนด้านวิชาการแล้ว ควรเน้นทักษะด้านอื่น ๆ ประกอบควบคู่กันไป โดยเฉพาะด้านการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ เพื่อให้บัณฑิตเป็นนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถอย่างสมบูรณ์

1.2 ผลที่ได้จากการศึกษานำไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหาร เพื่อพัฒนา ปรับปรุง คุณลักษณะบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้ใช้แนวคิดตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งเมื่อมีการบังคับใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศแล้วย่อมมีผลกระทบต่อนักบัญชีทั่วประเทศ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดอื่น เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของผู้ประกอบการ

2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจเลือกปัจจัยและวิธีการทางสถิติอื่น ๆ ที่แตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้เพื่อให้ผลการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย เริ่มตั้งแต่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหาร ผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาผลงานวิจัย กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดมุกดาหารที่ได้ให้ข้อมูลและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือกับการตอบแบบสอบถาม ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2553). พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543, 22 กันยายน 2559.

<http://www.dbd.go.th/mainsite/index.php?id=1740>

กรมสรรพากร. (2554). ความรู้เกี่ยวกับการสอบบัญชีตรวจสอบและรับรองงบการเงิน, 1 ตุลาคม 2559.

<http://www.rd.go.th/publish/14719.0.html>

กรรณิการ์ ลำลือ. (2553). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดเชียงใหม่.

การค้นคว้าแบบอิสระ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 29 กันยายน 2559.

http://library.com.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/fulltext.php?id=22552&word=%B9%D1%A1%BA%D1%AD%AA%D5&check_field=_All_&select_study=&condition=2&search=9&philosophy=&master=#

กฤตพัส บุญสิริ. (2552). แนวทางในการผลิตนักบัญชีตามความต้องการของสำนักงานบัญชี กรณีศึกษา:

จังหวัดภูเก็ต. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต: ภูเก็ต.

กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผลสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.

(2548). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

คมกฤษ ภาวศุทธิพนธ์ และสุภาภรณ์ คงสวัสดิ์. (2554). การบัญชีบริหาร: บทบาทสำคัญในฐานะเครื่องมือสำหรับผู้นำองค์กรยุคใหม่. วารสารนักบริหาร, 28(2), 24-27.

ฉัตรฤดี จงสุริยภาส. (2553). นักบัญชียุคใหม่ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ. วารสารกรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 33(2), 4-7.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

- ประนอม ตั้งปรีชาพาณิชย์. (2555). คุณลักษณะและคุณสมบัติของพนักงานบัญชีที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของสถานประกอบการ ศึกษาในกรณีสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม จ.สมุทรสาคร, 29 กันยายน 2559. <http://www.bus.rmutt.ac.th/journal/pdf/vol7-no2-12.pdf>
- พลุ เดชะรินทร์. (2556). นักบัญชีกับบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป. วารสารจดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี, 57 (13), 10-20.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2550). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ: บทนำสู่มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ, 19 กันยายน 2559. http://www.fap.or.th/st_eduit.php
- _____. (2550). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะ ทางวิชาชีพ, 30 มีนาคม 2560. http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_1359010350/3.pdf
- สรศักดิ์ ธนันไชย. (2551). การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม (สาขาการบัญชี), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. (2557). รายงานเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดมุกดาหารประตูทองสู่ AEC, 25 กันยายน 2559, http://thainews.prd.go.th/website_th/news/news_detail/TNRPT5710130010007.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559), 17 กันยายน 2559. http://www.mua.go.th/users/bpp/developplan/download/higher_edu_plan/PlanHEdu112555-2559.pdf.
- _____. (2551). มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ.2553. กรุงเทพมหานคร: สหยาบสื่อการพิมพ์.
- สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดมุกดาหาร. (2559). รายงานการให้บริการจดทะเบียนธุรกิจและอำนวยความสะดวกทางการค้า ประจำปีแผนกรกฎาคม 2559, 18 กันยายน 2559. http://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=36
- โสภาพรรณ ไชยพัฒน์. (2555). ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต. การค้นคว้าแบบอิสระ บธ.ม (สาขาการบัญชี), มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- อัจจิมา สมบัติปัน. (2554). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างในอำเภอเมือง นครสวรรค์. การค้นคว้าแบบอิสระ บธ.ม (สาขาการบัญชี), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Yamane, T. (1973). Statistic: An introduction analysis. (3rd ed). New York: Harper & Row.